

Dolgozat címe Felső – Dunamente fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata

A dolgozatot készítő hallgató neve Pelt Ilona

Szak, képzési szint és munkarend megnevezése Vidékfejlesztési mesterképzési szakképzés

Intézet/tanszék (ahol a dolgozat készült) megnevezése Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság
Intézet/Vidék-és Területfejlesztési Tanszék

Belső témavezető: Dr. habil Ritter Krisztián, egyetemi docens, MATE Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Külső témavezető:

A diplomadolgozatomhoz való témaválasztásnál figyelembe vettem azt a tényt, hogy a Felső-Dunamentéhez tartozó három településről még nem készült semmilyen tanulmány. Bezdán, Monostorszeg és Kupuszina szerves része a Felső-Dunamente természetvédelmi rezervátumnak. A kistérség attól is más, mint a többi hasonló térség, hogy nem egy községhez tartozik. Annak ellenére, hogy a rezervátum fejlesztéséért a Vajdaság Erdei közvállalat a felelős, a hozzá tartozó települések viszont Apatin községhez és Zombor Város fennhatósága alá tartoznak. Ettől vált bonyolulttá maga a kutatási terület lehatárolása. Szerettem a kihívásokat, ezért belevágtam a fejlesztési lehetőségek vizsgálatának megírásába. A vidéket jól ismerem, hiszen 15 éve vezető pozícióból irányítottam a nyugat-bácskai körzetet. A munkám első részében a szakirodalom áttekintésével foglalkoztam. Különös figyelmet fordítva a területfejlesztés alapjaira és annak fontosságára. A vidékfejlesztés elméleti részét az Európai Unió jogi hátterének bemutatásával kezdtem. Kitértem a programok fontosságára, amelyek most futnak a 2021-2027 időszakban. Szerbia tagjelöltként öt programpontra tud pályázatokat benyújtani fejlesztések céljából. Kiemelném az IPA határon átvágó pályázati lehetőséget, hiszen a vizsgált kistérség a hármaskörzetben fekszik. Szomszédos országok Magyarország és Horvátország. Az ott élő lakosok és civil szervezetek, vállalkozók megismerése céljából áttekintettem a helyi gazdaságfejlesztésről szóló irodalmat. A téma kutatásakor utaltam a külső források fontosságára és a helyi erőforrások felhasználására. A kettő együtt adja meg a térség fejlődését. A munkám második részében beleástam magam a kutatásokba. Annak ellenére, hogy minden rendezvényen jelen voltam, polgármesterekkel, igazgatókkal, vezetőkkel készítettem a mélyinterjút. Időm legjavát ez a rész töltötte ki. A

válaszokból még jobban megismertem a térséget. Megerősítettek abban a meggyőződésemben, hogy a legnagyobb kitörési pont a térségnek a bezdáni fürdő és az út, ami átszeli a Felső-Dunamentét és összeköti a falvakat. A fókuszcsoportokkal való tanácskozáson elcsodálkoztam azon, hogy a vállalkozók és a gazdálkodó egy része nem motorja a térségnek. Azok az emberek viszik előre a kistérséget, akiknek a gazdaságuk területe meghaladja az ötven hektárt. A vállalkozóknál pedig a középszintűek adnak perspektívát az itt élőknek. A kis családi gazdaságok, amelyek 20 hektár alatti földterületen dolgoznak, ki vannak téve annak a veszélynek, hogy hosszú távon nem tudnak fennmaradni. Fontosnak tartom kiemelni a civil szervezetek jelentőségét, hiszen ők a társadalmi élet mozgatórugói. A lakosok a turisták jelenlétét lehetőségként élik meg, és tisztában vannak azzal, hogy együtt az intézményekkel, községgel, vállalkozókkal tudják fejleszteni a térségben a turizmust. A kérdőíves felmérés kimutatta, hogy a lakosok szerint fontos lenne egy központot létesíteni, ahol minden információt elérnek. Javaslatként megfogalmazódott az online tér minél jobb kihasználtsága. Az elmúlt öt évben komoly beruházások történtek a kistérségben. Templomokat, iskolákat, intézményeket újíttak fel. A legnagyobb ilyen jellegű projekt a bezdáni színház megvásárlása. Pár évvel ezelőtt újítták fel Bezdánban az egyedülálló műemléknek számító a zsilipet, mely a Ferenc-csatornát köti össze a Dunával és 1856-ban épült, Európában akkor betonoztak először víz alatt. A világ első betonzsilipjének vasszerkezetét Gustave Eiffel irodája tervezte. Monostoron teljesen felújítták a Vereskereszt által működtetett táborozó helyet. A nyár folyamán fogadja az iskolás korú fiatalokat. Folyamatos környezettudatos nevelés folyik itt. A legnagyobb és legfontosabb fejlesztés az az útszakasz, amely átszeli a rezervátumot, és összeköti Kupuszinát Monostoron keresztül Bezdánnal. Ezen túl, ami az infrastruktúra fejlesztést illeti, régen várt tervdokumentációt vehetett át Zombor város a közlekedési minisztériumtól. A Béreg-Hercegszántó határátkelő átkategorizálásának köszönhetően teherforgalom is közlekedhet majd itt. Ezzel szintén felgyorsul az áruforgalom. A térség gazdaságilag megerősödik. A Béreget és Nakovót összekötő gyorsforgalmi út kiépítése Béregnél kezdődik. A tervek szerint augusztus első felében kezdik a szennyvízcsatorna kiépítését.